

Joan XXIII i Joan Pau II, sants el 27 d'abril

► Coincidint amb la festa de la Mare de Déu de Montserrat de 2014, seran canonitzats aquests dos Papes de la segona meitat del segle xx. La data coincideix amb el segon diumenge de Pasqua, festa de la Divina Misericòrdia, instituïda per Joan Pau II, que va publicar una encíclica sobre aquest tema: *Dives in misericordia*. Una raó pràctica per escollir el temps primaveral ha estat la de facilitar el pelegrinatge a Roma dels polonesos. El 5 de juliol passat Francesc va signar els decrets corresponents per procedir a la canonització de tots dos. La foto recull les imatges d'aquests dos grans pontífexs: el Papa que convocà el Concili Vaticà II i el primer Papa polonès de la història de l'Església.

GLOSSA

Com cada nit

En una família, la mare pregava cada nit amb els dos fills més petits —un nen i una nena— abans no anaven a dormir. Una nit en què la mare no hi era perquè la seva feina professional l'havia obligat a viatjar, arribada l'hora de la pregària, la nena de vuit anys agafà el telèfon, trucà al mòbil de la mare i digué: «Mare! Et va bé que preguem ara per telèfon, abans d'anar a dormir, i així avui, també juntes i amb en Pere, parlem amb Déu?» La trucada era el resultat de la iniciació amorosa i constant en la pregària que la mare, nit rere nit, havia treballat amb els seus fills. Convida a pensar en la importància de la pregària, la seva iniciació en família, la constància en la pràctica...

La família és el primer àmbit d'educació en la pregària, l'església domèstica que esdevé escola de pregària. Ensenyar a posar-nos en presència de Déu i a fer-lo present entre els membres de la família. Aquesta pregària familiar és el primer testimoni de fe dels pares.

Ensenyar a pregar per amor a Déu, en el nom de Jesús —que ens va dir com fer-ho—, amb una pregària

humil, confiada i constant. Ensenyar a pregar amb fervor amb les pregàries de sempre, de la tradició cristiana. Ajudar a traduir els sentiments en la pregària —amor, penediment, lloança, agraïment...— acompanyant-ho amb el gest, si s'escau, perquè als infants no els costa gens de fer-ho. La memorització de les pregàries fonamentals, apreses a la família, consolidar uns hàbits de pregària al matí, al vespre, a l'hora dels àpats..., dóna un ferm fonament per descobrir, arribat el moment, que es pot pregar en tot temps i en tot lloc. «Doneu sempre gràcies per tot a Déu Pare en nom de nostre Senyor Jesucrist» (Ef 5,20).

Escoltant la seva filla, la mare del nostre relat inicià amb certa emoció, com cada nit, la pregària: «En el nom del Pare...», i els dos fills s'hi afegiren telefònicament: «... del Fill i de l'Esperit Sant. Amén.» El nen continuà: «Et volem donar gràcies per...» Seguí la petició de perdó i, després, el parenostre. Tot en un to dialogal, sense pressa. Acabaren la jornada, doncs, com d'habitud.

Enric Puig Jofra, SJ

RESSÒ DE LA PARAULA

Paraules de fe: de claredat en claredat

Deia sant Pau, segons una expressió característica del seu apassionament, que nosaltres, els cristians, «amb el rostre descobert reflectim com en un mirall la glòria del Senyor i ens anem transformant en aquesta mateixa imatge cada cop més gloriosos» (2Co 3,18), com caminant de claredat en claredat... Encara que ell mateix, com sant Joan de la Creu, també sabia de foscos.

Els grans mestres sempre han dit que en les coses de l'esperit o creixem o morim. La nostra fe ha de créixer sense parar. El que passa és que aquest creixement no sol ser lineal i uniforme. En ell sempre hi ha claredats i foscos. Això, per cert, era per al filòsof, mestre de molts ateïsmes, L. A. Feuerbach, un argument per afirmar que la fe no podia ser certa. Oblidava que aquesta llei de creixement regeix en tots els àmbits de la vida humana, com l'adhesió a grans ideals, la relació d'amistat, o la mateixa creació artística, etc. El que sí afirmem els cristians és que el creixement sa i veritable de la fe ha d'incloure una permanència de la confiança fonamental, una pau profunda, que ni s'espanta de les foscos, ni es deixa portar per un fàcil optimisme en els moments de claredat: és el creixement de qui sap que cap troballa és definitiva, mentre no arribem a la visió. Més encara, creix qui sap que travessar confiadament la foscor ens porta a una nova i major claredat.

Per fer això, el creient no ha de deixar de buscar. El professor Antoni Blanch, en els seus excel·lents estudis sobre la presència del transcendent en la literatura, fa notar la importància de la tensió vital vers una major claredat. Així descobreix la passió i recerca que va viure el poeta Carles Riba (*Elegies de Bierville*), del tot semblant a la que va realitzar sant Agustí tota la seva vida. Així s'expressava el sant cercador:

«Insisteix, ànima meva, posa en joc totes les teves forces: Déu és la nostra ajuda. Ha estat Ell qui ens ha fet, i no nosaltres a nosaltres mateixos. Para esment per descobrir per on desputa l'alba de la veritat» (*Confessions* 11,27,34).

Però tan important com mantenir la tensió de la recerca és encertar en la manera de fer-ho. Perquè hi ha moltes maneres de buscar. Hi ha qui busca amb ànsia i ambició, per apropiarse d'allò trobat, com qui té molta gana i anhela el menjar per empassar-se'l a l'instant. Si busquem Déu així, no el trobarem mai. Deia sant Bernat, citant el Savi (*Sermó* 15), que la Saviesa és com la mel, que, tot i ser tan bona i nutritiva, fa malbé al golut que se n'ensenyoreix i se'n farta: seria com «escodrinyar» el misteri, en lloc de rebre'l agraït. Déu i la fe no són una conquesta nostra, sinó una troballa i una trobada. Hem d'esforçar-nos a cercar Déu, però seguint, sobretot, una via de purificació. Deia Simone Weil en la seva col·lecció de *Pensaments desordenats*, que l'única cosa possible i necessària és anar renunciant als ídols que no són Déu, fins i tot a un mateix... i després esperar, potser gemegant o cridant, però «com el nen perdut que ha de romandre quiet fins que la seva mare li trobi».

—No pretenguem «manar sobre Déu».

—Fins i tot després de creure i prometre seguir-li, Ell segueix sent el misteri no controlable, no disponible.

—Es deixa trobar sorprenent-nos, de forma inesperada, com un do.

Això no ens ha d'estranyar. Tant de bo ens tractéssim així les persones en la convivència quotidiana. De fet cadascun som un misteri, portem dins quelcom del misteri de Déu. També ens hem de «buscar», i «creure» els uns en els altres.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

ENTREVISTA

▶ **XAVI CORAL**

Mitjans positius

El periodista Xavi Coral, presentador del programa de TV3 *Divendres*, i la Sara Cruz seran els encarregats de conduir «La Nit de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana», que se celebra divendres 15 de novembre al Centre de Convencions Internacional de Barcelona. L'acte començarà amb una actuació de l'Escolania de Montserrat, que donarà pas al sopar. En Xavi coneix Ràdio Estel des de l'inici i considera bo que l'Església disposi de «mitjans amb continguts positius».

Com vas entrar en contacte amb l'Església?

Durant molts anys vaig col·laborar intensament amb la parròquia del Carme de Terrassa: a l'esplai, als grups de joves, fent el full informatiu de la parròquia, a la JOBAC... En tinc molt bon record i crec que vaig interioritzar un estil de vida i uns valors que m'han anat molt bé.

Els cristians estem ben vistos als mitjans?

Estan més ben vistos els cristians que l'Església com a institució, però sovint són dos conceptes que es barregen. La cúpula de l'Església es veu distant del carrer i allunyada de la realitat, una percepció que potser canviarà si el papa Francesc continua fent reformes. A mi m'interessa l'Església de barri, la propera, la de Càritas, que es preocupa més de treballar que d'explicar-se.

El nostre missatge als mitjans hauria de canviar?

El missatge de fons està clar i això no hauria de canviar. Però sí la forma: utilitzar un llenguatge més directe, més actual, que atregui l'atenció i que no soni a antic. L'Església fa moltes coses positives que es poden explicar i no hauria de passar que, per la forma, es perdi el fons. Cal donar visibilitat a les persones que treballen en positiu. Moltes d'elles seran al sopar del dia 15.

Òscar Bardají i Martín

LA INFÀNCIA DE JESÚS

Joia i gràcia van juntes

En la salutació de l'àngel a Maria, en l'Anunciació, impressiona el fet que ell no adreça a Maria la usual salutació hebrea *xalom* —la pau sigui amb tu—, sinó la fórmula grega *khaire*, que es pot tranquil·lament traduir per *ave* o «Déu te salve» (o «Déu vos salve», amb el tractament de vós), com es fa en la pregària mariana de l'Església, composta amb paraules tretes de la narració de l'Anunciació (cf. *Lc* 1,28.42). Tanmateix, és just copsar, en aquest punt, el veritable significat de la paraula *khaire*: alegra't. Amb aquest auguri de l'àngel —podem dir— comença, en sentit propi, el Nou Testament.

La paraula reapareix durant la Nit Santa als llavis de l'àngel, que diu als pastors: «Us anuncio una gran joia» (*Lc* 2,10). Reapareix en Joan, en ocasió del trobament amb el Ressuscitat: «Els deixebles s'alegraren en veure el Senyor» (20,20). En els discursos de comiat, en Joan apareix una teologia de la joia que il·lumina, per dir-ho així, les profunditats d'aquesta paraula: «Us veuré de nou i el vostre cor s'alegrarà i ningú no podrà prendre-us la vostra joia» (16,22).

Maria, tornant a l'Anunciació, és saludada com la filla de Sió en persona. Les promeses referents a Sió s'acompleixen en ella de manera inesperada. Maria esdevé l'arca de l'aliança, el lloc d'una veritable inhabitació del Senyor.

L'anunci cristià, a través dels segles, serà qualificat com *Evangelium* —la *Bona Notícia*, en la qual joia i gràcia van juntes.

Joseph Ratzinger-Benedict XVI
(*Jesús de Natzaret*, 3a part, Ed. Claret)

SER PADRES

El dibujo infantil

Cuando a un niño le damos una hoja en blanco y un estuche de colores es como si descolgáramos el teléfono para establecer comunicación con lo más íntimo de su mundo interior. El dibujo, al igual que el juego, expresa la vida consciente e inconsciente del niño.

Pero así como la actividad de juego es algo pasajero, el dibujo es un documento permanente en la historia del niño que podrá revisarse las veces que se quiera. Animo, pues, a los padres a que, al igual que tenemos álbumes de fotografías de nuestros retoños, tengamos también álbumes con sus dibujos. ¡Empiecen a coleccionarlos ya!

El dibujo infantil es el mejor test psicológico de que disponen los padres para conocer un poco por dentro cómo son *en realidad* sus hijos y cómo marcha su maduración neuropsicológica.

Los primeros garabatos que realice, sobre los 15 meses, serán *puros* (también se denominan, por su similitud, *arabescos*) y son trazos sin ningún sentido; para luego, progresivamente, pasar a realizar garabatos *interpretados*, es decir, que cuando repreguntemos qué son las desordenadas líneas en el papel nos responda con toda seriedad que se trata de una casa, de un tren o de un barco... A los dieciocho meses ya le saldrá una línea vertical y a los tres años será capaz de realizar un círculo y dibujarnos un *renacuajo*, el primer monigote representante del cuerpo humano. ¡Gran progreso!

Dr. Paulino Castells
(*Consejos del doctor para padres principiantes*. Edicions 62, Barcelona)

GAUDÍ, PEDRA I SÍMBOL

Gaudí, arquitecte de la llum

Gaudí volia que els qui entren a la Sagrada Família es converteixin en ciutadans de la Jerusalem terrenal i pelegrins de la Jerusalem celestial, en la qual els salvats veuran Déu «cara a cara» (*Ap* 22,4). Gaudí afirma que «la glòria és la visió de Déu» (*Puig Boada, El pensament de Gaudí*, n. 41).

Tanmateix, no hi ha visió sense llum. Gaudí ho sap i per això ell és l'arquitecte de la llum, del clarobscur, dels contrastos entre les formes que desborquen llum i les que semblen amagar-se darrere de les ombres. La llum, a la Sagrada Família, crea ornamentació. No calen motllures ni aplics ni afegitons. La llum és dins la mateixa construcció, als vitralls, a les llanternes de les voltes. Gaudí ha volgut recrear una frase del llibre de l'Apocalipsi, referida a la nova Jerusalem: «La ciutat no necessita que la il·lumini el sol o la lluna, perquè la glòria de Déu l'omple de claror, i l'Anyell (Jesucrist) és el gresol que la il·lumina» (21.23).

La Sagrada Família, tant de dia, amb les obertures zenitals (a les voltes de la nau) i laterals (els finestrals dels murs), com de nit, amb els focus que aniran de les torres a les altres torres i cap a terra, serà un espai ple de la glòria de Déu. Serà un anunci de la nova Jerusalem.

Jordi Bonet/Armand Puig
(*Arquitectura i símbol de la Sagrada Família*, Ed. Pòrtic)

LECTURES MISSA DIÀRIA I SANTORAL

Accés al Breviari

- 11. □ Dilluns** (lit. hores: 4a setm.) [*Sv* 1,1-7 / *SI* 138 / *Lc* 17,1-6]. Sant Martí de Tours (†397), bisbe, abans monjo, originari de Pannònia; sant Menna, oficial siríac mr. (Alexandria, s. III).
- 12. ■ Dimarts** [*Sv* 2,23-3,9 / *SI* 33 / *Lc* 17,7-10]. Sant Josafat, bisbe coadjutor de Pólozk i màrtir (1623) per la unitat dels cristians; sant Emilià (Millán) de la Cogolla, ermità a la Rioja.
- 13. ■ Dimecres** [*Sv* 6,2-12 / *SI* 81 / *Lc* 17,11-19]. Sant Leandre, bisbe de Sevilla (s. VI); sant Dídac (Diego) d'Alcalà, rel. franciscà a Sevilla (†1463); sant Estanislau de Kostka, rel. jesuïta.
- 14. ■ Dijous** [*Sv* 7,22-8,1 / *SI* 118 / *Lc* 17,20-25]. Sant Serapi, primer màrtir mercedari; sant Josep Pignatelli, prev. jesuïta; santa Veneranda, vg.
- 15. ■ Divendres** [*Sv* 13,1-9 / *SI* 18 / *Lc* 17,26-37]. Sant Albert el Gran (†1280), bisbe de Ratisbona i doctor de l'Església (dominicà), patró dels naturalistes; sant Eugeni, bisbe de Toledo.
- 16. ■ Dissabte** [*Sv* 18,14-16;19,6-9 / *SI* 104 / *Lc* 18,1-8]. Santa Margarida d'Escòcia (†1093), reina, nascuda a Hongria; santa Gertrudis (1256-1303), vg. cistercenca a Helfta.
- 17. ■ † Diumenge vinent**, XXXIII de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [*MI* 4,1-2a / *SI* 97 / *2Te* 3,7-12 / *Lc* 21,5-19]. Santa Isabel d'Hongria (1207-1231), princesa viuda, serventa dels malalts; sant Gregori Taumaturg, bisbe de Neocesarea (s. III).

DIUMENGE XXXII DEL TEMPS DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del segon llibre dels Macabeus (2Ma 7,1-2.9-14)

En aquells dies, set germans, que havien estat detinguts amb la seva mare, eren forçats pel rei, sota la tortura d'assots i de fuetes, a menjar carn de porc, que la Llei prohibia.

Un d'ells, parlant per tots digué: «Què vols saber de nosaltres amb aquest interrogatori? Estem disposats a morir abans que violar les lleis rebudes dels nostres pares». El segon, a punt d'expirar digué: «Tu ens pots privar d'aquesta vida, botxí, però el Rei del món, als qui morim per les seves lleis, ens ressuscitarà a una vida eterna». Després d'aquests va ser torturat el tercer. Tragué la llengua de seguida, tan bon punt li ho demanaren, estengué les mans sense por i digué amb una noble generositat: «Les havia rebudes del cel, però per fidelitat a les lleis del cel no les planyo i espero recobrar-les d'allà dalt». El rei mateix i els de la seva comitiva quedaren corpesos de la valentia d'aquell noi, que tenia per no res el dolor de les tortures. Mort aquest, turmentaren el quart amb la mateixa crueltat. A punt d'expirar deia: «Ara que morim a mans dels homes, és bo de confiar en l'esperança que Déu ens dóna de ressuscitar-nos, perquè tu no ressuscitaràs pas a la vida.»

▶ Salm responsorial (16)

R. *Quan em desvetlli, us contemplaré fins a saciar-me'n, Senyor.*

Escolteu-me, Senyor, demano justícia, / escolteu el meu clam; / oïu atentament la meua defensa, / surt de llavis que no enganyen. R.

Els meus passos no abandonen els camins prescrits, / avancen segurs per les vostres rutes. / Us invoco, Déu meu, i sé que em respondreu; / us invoco, Senyor, escolteu el que us demano. R.

Protegiu-me a l'ombra de les vostres ales. / Jo vinc a veure-us demanant justícia. / Quan em desvetlli, us contemplaré fins a saciar-me'n. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (2Te 2,16-3,5)

Germans, que Jesucrist mateix, el nostre Senyor, i Déu, el nostre Pare, que ens ha estimat tant, i ens ha concedit per la seva gràcia un consol etern i una bona esperança, conforti els vostres cors i els faci constants en tota mena d'obres bones i de bona doctrina.

Finalment, germans, pregueu per nosaltres: que la Paraula del Senyor es propagui pertot arreu i sigui glorificada com ho ha estat entre vosaltres, i que Déu ens alliberi dels homes irresponsables i dolents, perquè no tothom té la fe. El Senyor és fidel. Ell us farà constants i us guardarà del Maligne. Us tenim tota la confiança en el Senyor, i sabem que tot això que us recomanem ja ho feu i continuareu fent-ho. Que el Senyor encamini els vostres cors a estimar Déu i sofrir amb constància com ho féu Jesucrist.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 20,27-38) (versió abreujada)

En aquell temps, uns saduceus anaren a trobar Jesús. Els saduceus neguen que els homes hagin de ressuscitar.

Jesús els respongué: «En el món present els homes i les dones es casen, però els qui Déu considerarà dignes de tenir un lloc en el món que vindrà i en la resurrecció dels morts no es casaran, perquè ja no podran morir mai més. Pel fet de tenir part en la resurrecció, són iguals que els àngels i són fills de Déu. I que els morts han de ressuscitar, Moisès mateix ho deixa entendre en el passatge de la Bardissa que no es consumia, quan diu que el Senyor és el Déu d'Abraham, Déu d'Isaac i Déu de Jacob. Déu no és Déu de morts, sinó de vius, perquè per a ell tots viuen.»

▶ Lectura del segundo libro de los Macabeos (2Ma 7,1-2.9-14)

En aquellos días, arrestaron a siete hermanos con su madre. El rey los hizo azotar con látigos y nervios para forzarlos a comer carne de cerdo, prohibida por la Ley.

Uno de ellos habló en nombre de los demás:

«¿Qué pretendes sacar de nosotros? Estamos dispuestos a morir antes que quebrantar la ley de nuestros padres.» El segundo, estando para morir, dijo: «Tú, malvado, nos arrancas la vida presente; pero, cuando hayamos muerto por su ley, el rey del universo nos resucitará para una vida eterna.» Después se divertían con el tercero. Invitado a sacar la lengua, lo hizo en seguida, y alargó las manos con gran valor. Y habló dignamente: «De Dios las recibí, y por sus leyes las desprecio; espero recobrarlas del mismo Dios.»

El rey y su corte se asombraron del valor con que el joven despreciaba los tormentos. Cuando murió este, torturaron de modo semejante al cuarto. Y, cuando estaba para morir, dijo: «Vale la pena morir a manos de los hombres, cuando se espera que Dios mismo nos resucitará. Tú, en cambio, no resucitarás para la vida.»

Les paraules de Jesús són signe de contradicció. Il·lustració d'un Evangeliari de la Biblioteca Nacional, Madrid

▶) Aquesta imatge parla

▶ Salmo responsorial (16)

R. *Al despertar me saciaré de tu semblante, Señor.*

Señor, escucha mi apelación, / atiende a mis clamores, / presta oído a mi súplica, / que en mis labios no hay engaño. R.

Mis pies estuvieron firmes en tus caminos, / y no vacilaron mis pasos. / Yo te invoco porque tú me respondes, Dios mío; / inclina el oído y escucha mis palabras. R.

Guárdame como a las niñas de tus ojos, / a la sombra de tus alas escóndeme. / Yo con mi apelación vengo a tu presencia, / y al despertar me saciaré de tu semblante. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (2Te 2,16-3,5)

Hermanos: Que Jesucristo, nuestro Señor, y Dios, nuestro Padre, que nos ha amado tanto y nos ha regalado un consuelo permanente y una gran esperanza, os consuele internamente y os dé fuerza para toda clase de palabras y de obras buenas.

Por lo demás, hermanos, rezad por nosotros, para que la palabra de Dios siga el avance glorioso que comenzó entre vosotros, y para que nos libre de los hombres perversos y malvados, porque la fe no es de todos. El Señor, que es fiel, os dará fuerzas y os libraré del Maligno. Por el Señor, estamos seguros de que ya cumplís y seguiréis cumpliendo todo lo que os hemos enseñado. Que el Señor dirija vuestro corazón, para que améis a Dios y tengáis la constancia de Cristo.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 20,27-38) (versión abreviada)

En aquel tiempo, dijo Jesús a unos saduceos, que niegan la resurrección.

«En esta vida, hombres y mujeres se casan; pero los que sean juzgados dignos de la vida futura y de la resurrección de entre los muertos no se casarán. Pues ya no pueden morir, son como ángeles; son hijos de Dios, porque participan en la resurrección.

Y que resucitan los muertos, el mismo Moisés lo indica en el episodio de la zarza, cuando llama al Señor «Dios de Abraham, Dios de Isaac, Dios de Jacob». No es Dios de muertos, sino de vivos; porque para él todos están vivos.»

COMENTARI

Déu de vius i no de morts

Quan Jesús arriba a Jerusalem, després del seu llarg viatge des de Galilea (Lc 9-19), té un seguit de topades amb diversos grups religiosos de la ciutat. Amb els saduceus en té dues. Amb la seva intenció de purificar el temple, buidant-lo de mercaders, Jesús topa amb les autoritats del recinte que permetien el negoci i en treien profit; aquestes autoritats eren, majoritàriament, del partit saduceu. A més manté una disputa amb ells, que llegim en l'evangeli d'avui.

Són ells qui volen posar a prova Jesús per mitjà de la qüestió capciosa que li proposen. Presenten una situació exagerada sobre la idea que la vida

ressuscitada no és sinó continuació de la vida d'aquí. La situació porta a la ridiculització de la resurrecció.

Jesús parteix d'un llibre del Pentateuc, l'Èxode, per mostrar-los com Déu parla dels antics patriarques no en passat sinó en present... «perquè per a ell tots viuen». La resurrecció és la vida en Déu i per a Déu, depèn d'ell, i no és la simple continuació de la vida d'aquest món; conté una novetat fonamental: «Els qui Déu considerarà dignes de tenir un lloc en la resurrecció... són iguals que els àngels i són fills de Déu».

Hi ha un salt qualitatiu en l'existència ressuscitada, passem de la vida efímera d'aquest món a la vida nova i eterna de Déu. Els apòstols ho van

experimentar quan Crist ressuscitat se'ls va mostrar.

Creure en la resurrecció és diferent de creure en la reencarnació; creure en la resurrecció és creure en la nova creació que Déu vol fer d'aquells que considera dignes de la seva pròpia vida, perquè han cregut en Jesucrist com a Fill seu i han viscut en coherència amb la seva fe, tal com el mateix Jesús va viure i va morir. Creure en la resurrecció neix de l'esperança que Déu ens té preparat un futur que passa les expectatives humanes de bondat i de felicitat, on ens estimarem els uns als altres tal com som estimats per Déu, i tal com Crist mateix ens va estimar.

Jordi Latorre, SDB

NOTÍCIES DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

CRÒNICA

Pelegrinacions a Fàtima. El passat mes d'octubre dues parròquies de la diòcesi van pelegrinar al santuari de Fàtima, Portugal, per pregar a la Mare de Déu, com a model de fe, precisament en aquest Any de la Fe. Van ser la de Sant Mateu, d'Esplugues de Llobregat, del 8 a l'11 d'octubre, i la de Santa Eulàlia de les Roquetes, a Sant Pere de Ribes, del 22 d'octubre al 28, que va visitar també el santuari de Guadalupe (Càceres). Els pelegrins van poder participar a les diverses celebracions litúrgiques, com ara l'emotiu rés del rosari al vespre, que acabà amb la processó de les espelmes, amb la imatge de la Mare de Déu Pelegrina.

Jornades de formació i animació pastoral a Vilafranca. També aquest any han estat un èxit de participació, amb més d'un centenar d'assistents cada vespre, del 21 al 24 d'octubre, a la sala Mn. Vinyeta. Les diverses ponències, aglutinades sota l'eix temàtic de fons de la cloenda de l'Any de la Fe, van ser molt valorades pels fidels que van assistir-hi, provinents de tota la Vicaria del Penedès-Anoia-Garraf.

AGENDA

Trobades de preveres i diaques per vicaries. El proper 12 de novembre, serà el torn de la del Llobregat, a la Ca-

Cloenda de l'Any de la Fe. En comunió amb tota l'Església universal, també a la nostra diòcesi es clourà solemnement l'Any de la Fe el diumenge 24 de novembre, festivitat de Crist Rei. Serà amb una eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç, a les 18 h, amb presència de fidels de tota la diòcesi. El bisbe Agustí, en la carta-invítació a participar-hi, diu que és el moment de fer-ne balanç. L'objectiu de l'Any era «en definitiva, que la nostra fe esdevingués una mica més adulta i responsable. Si més no —continua—, la celebració del proper dia 24 de novembre pot ser una bona ocasió per confessar joiosament el que creiem i demanar a l'Esperit Sant que ens doni llum i força per continuar endavant».

sa de l'Església, i dimarts dia 19 de novembre, s'aplegaran els del Penedès-Anoia-Garraf, a la Residència Mare Rafols. La reflexió durant aquest curs serà al voltant de l'encíclica *Lumen Fidei*, i en aquest mes, el ponent serà Mn. Emili Marlés, sobre el capítol II del document que parla de la relació entre fe i raó.

Presència vocacional a l'Arxiprestat del Garraf. El proper dijous 14 de novembre, a les 18.30 hores, i emmarcat en el mes de la Cadena de pregària per les vocacions, la Delegació de Pastoral Vocacional convoca una trobada a la parròquia de Sant Joan Baptista, de Vilanova i la Geltrú, amb els catequis-

tes de l'arxiprestat. Serà l'ocasió de fer junts un treball al voltant de la cultura vocacional, que després podran traslladar als nens de les catequisis.

Trobada de visitadors de malalts. Dissabte 16 de novembre, de 10 a 14 h, a la sala d'actes del Col·legi del Bon Salvador, al costat de la Casa de l'Església. La Delegació de Pastoral de la Salut convoca aquesta jornada formativa per als voluntaris, amb un programa ben interessant: una xerrada sobre la discreció i confidencialitat en la visita als malalts; la projecció del documental «Jo crec», sobre la bellesa de la fe i l'encontre amb Jesucrist; la presentació del lema de la Campanya del Malalt del proper any: «...també nosaltres hem de donar la vida pels germans». Per a més informació, Gna. M. Dolors, tel. 936 327 630.

Reprèn l'itinerari de Renovació Cristiana. 16 de novembre, a les 10 h, a l'auditori de la Casa de l'Església. En aquesta reunió, preparant la segona etapa de l'itinerari, es coneixeran els materials del pla de formació i es realitzarà una explicació i una pràctica de com funcionar en aquesta nova fase. Són convocats els membres dels equips de cada arxiprestat i els mossens que acompanyen els grups com a consiliaris.

Inauguració de la Fundació Educativa Esteve Casals. El proper 17 de novembre, a les 11 h, hi ha prevista l'assistència del bisbe Agustí a la celebració i eucaristia amb motiu de la constitució i traspàs de l'Associació Catòlica de Pares de Família a Fundació, sota el nom d'Esteve Casals. Després d'anys d'elaboració del projecte, ara ja està en marxa aquesta fundació, que vetllarà pel caràcter propi de l'escola existent a la parròquia de St. Vicenç Màrtir, de St. Vicenç dels Horts.

Trobada anual dels GOA. Diumenge 24 de novembre, de 10 a 18 h, al Seminari Conciliar de Barcelona. És una trobada oberta a tothom, on hi haurà espai per a la pregària, l'adoració, l'assemblea, dinar i eucaristia. Més informació i inscripcions per al dinar: tel. 932 181 005.

PUBLICACIONS I WEB

Residència sacerdotal Sant Josep Oriol. Aquesta residència per a sacerdots jubilats de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa ha estrenat web: www.residenciasacerdotalbarcelona.org. Aquí hi trobareu tota la informació dels seus serveis. En aquest moment hi ha 61 preveres, dels quals 8 de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

ECO DE LA PALABRA

Palabras de fe: de claridad en claridad

Decía san Pablo, según una expresión característica de su apasionamiento, que nosotros, los cristianos, «con el rostro descubierto reflejamos como en un espejo la gloria del Señor y nos vamos transformando en esa misma imagen cada vez más gloriosos» (2Co 3,18), como andando de claridad en claridad... Aunque él mismo, como san Juan de la Cruz, también sabía de oscuridades.

Los grandes maestros siempre dijeron que en las cosas del espíritu o se crece o se muere. Nuestra fe ha de crecer sin cesar. Lo que ocurre es que ese crecimiento no suele ser lineal y uniforme. En él siempre hay claridades y oscuridades. Esto, por cierto, era para el filósofo, maestro de muchos ateístas, Feuerbach, un argumento para afirmar que la fe no podía ser cierta. Olvidaba que esa ley de crecimiento rige en todos los ámbitos de la vida humana, como la adhesión a grandes ideales, la relación de amistad, la misma creación artística, etc. Lo que sí afirmamos los cristianos es que el crecimiento sano y verdadero de la fe, ha de incluir una permanencia de la confianza fundamental, una paz profunda, que ni se asusta de las oscuridades, ni se deja llevar por un fácil optimismo en los momentos de claridad: es el crecimiento de quien sabe que ningún hallazgo es definitivo, mientras no lleguemos a la visión. Más aún, crece quien sabe que atra-

vesar confiadamente la oscuridad nos lleva a una nueva y mayor claridad.

Para ello el creyente no ha de dejar de buscar. El profesor Antoni Blanch, en sus excelentes estudios sobre la presencia de lo trascendente en la literatura, hace notar la importancia de la tensión vital hacia una mayor claridad. Así descubre la pasión y búsqueda que vivió el poeta Carles Riba (*Elegies de Bierville*), del todo semejante a la que realizó san Agustín toda su vida. Así se expresaba el santo buscador:

«Insiste, alma mía, pon en juego todas tus fuerzas: Dios es nuestra ayuda. Ha sido Él quien nos ha hecho, y no nosotros a nosotros mismos. Presta atención para descubrir por dónde despunta el alba de la verdad» (*Confesiones* 11,27,34).

Pero tan importante como mantener la tensión de la búsqueda es acertar en la manera de hacerlo. Porque hay muchas maneras de buscar. Hay quien busca con ansia y ambición, para apropiarse de lo hallado, como quien tiene mucha hambre y anhela la comida para deglutirla al instante. Si buscamos así a Dios no lo hallaremos nunca. Decía san Bernardo, citando al Sabio (*Sermón* 15), que la Sabiduría es como la miel, que, siendo tan buena y

nutritiva, daña al glotón que se adueña y se harta de ella: esto sería como «escudriñar» el misterio, en lugar de recibirlo agradecido. Dios y la fe no son una conquista nuestra, sino un hallazgo, un encuentro. Hemos de esforzarnos en continuar buscando a Dios, pero siguiendo, sobre todo, una vía de purificación. Decía Simone Weil en su colección de *Pensamientos desordenados*, que lo único posible y necesario es ir renunciando a los ídolos que no son Dios, incluso a uno mismo... y después esperar, quizá gimiendo o gritando, pero «como el niño perdido que ha de quedarse quieto hasta que su madre le encuentre».

- No pretendamos «mandar sobre Dios».
- Incluso después de creer y prometer seguirle, Él sigue siendo el misterio no controlable, no disponible.
- Se deja encontrar sorprendiéndonos, de forma inesperada, como un don.

Esto no nos debe extrañar. Ojalá nos tratásemos así las personas en la convivencia cotidiana. De hecho cada uno somos un misterio, llevamos dentro algo del misterio de Dios. También nos hemos de «buscar», y «creer» unos en otros.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat